

Digitized by Google

DIMITRI VOLKOGONOV

Genealogia familiei Ulianov

Micul și liniștitul orășel de provincie Simbirsk-pe-Volga a fost leagănul părintelui revoluției ruse și fondatorului primului stat socialist din lume.

Fondat în 1648, pe malul înalt al râului de către boierul Kitrovo ca avanpost împotriva atacurilor nomade, Simbirsk era, la cumpăna dintre veacuri, cufundat în somnul „Frumoasei din pădurea adormita”. Avea să devină însă curând *Mecca ideologică a bolșevismului*. Astfel Simbirsk deveni Ulianovsk. Vechiul oraș fu transformat într-un altar „in memoriam” în onoarea lui Lenin. Fură dărâmate fără rezerve biserici, catedrale și mănăstiri. N-au scăpat nici chiar biserica în care fusese botezat Lenin și Prefectura în care cândva locuise Pușkin. Catedrala dedicată celor căzuți pentru Patrie în războiul din 1812 a trebuit să lase locul unui monument în cinstea lui Lenin. Străzile au căpătat numele lui Marx, Engels, Liebknecht, Luxemburg, Plehanov și Bebel.

În anul de groază 1921, când în regiunea râului Volga băntuia foametea, mai-marii din Simbirsk n-au economisit nici banii, nici efortul pentru a-i construi lui Marx un monument. Cimitirul mănăstirii Pokrovski a fost făcut una cu pământul. Pe locul lui a apărut o pajiște pe care se afla acum numai mormântul lui Iliia Nikolaevici Ulianov. Crucea de pe mormântul tatălui lui Lenin a fost îndepărtată din motive ideologice.

În cronică biografică oficială, în 12 volume, despre nașterea lui Lenin stă scris doar atât: „10 (22) Aprilie se naște Vladimir Ilici Ulianov. Tatăl lui, Iliia Nikolaevici Ulianov, a fost mai întâi inspector, apoi director al Școlii populare din Simbirsk. El provenea din pătura socială de mijloc a Prefecturii Astrahan, iar tatăl lui era țaran șerb. Mama lui Lenin, Maria Aleksandrovna, era fata doctorului A. D. Blank. Familia Ulianov locuia în Simbirsk (astăzi Ulianovsk), la nr. 17a, pe Strada Strelețkaia (astăzi Strada Ulianov)”. Era evidențiată în mod

Dimitri Volkogonov, născut în anul 1928, este profesor de filosofie și general-colonel. Între 1950-1990 a fost membru al partidului comunist al Uniunii Sovietice. Până în 1970 a predat filosofia la Academia Militară „Lenin”, după care a fost – până la eliberarea lui din funcție din motive politice – în 1991 – conducătorul Institutului de Istorie Militară de pe lângă Ministerul Apărării al URSS.

Volkogonov este astăzi director general al arhivelor rusești și consilier militar al lui Boris Elțin. El a publicat peste 20 de cărți, biografiile sale „Stalin – triumf și tragedie” și „Troțki – fața lui Ianus a revoluției”, ambele apărute la editura Econ, și-au adus o recunoaștere internațională.

special proveniența țărănească a bunicului lui Lenin din partea tatălui. Dar cine sunt bunicii din partea mamei? Maria Aleksandrovna, mama lui Lenin, era cea de-a patra fiică a familiei Blank. Aleksandr Dimitrievici (Ștrul Moiseevici) Blank, tatăl ei, un evreu botezat din Skitomir, era de profesie medic. Patronimul l-a primit de la nașul său Dimitri Baranov, prenumele evreiesc fiind rusificat. Conform cunoscutului biograf al lui Lenin, D. N. Schub, A. D. Blank era fiul unui negustor evreu, Moșe Ițikovici Blank, din Starkonstantinov, Prefectura Volânsk, căsătorit cu suedeza Anna Carlota Ostedt.

Cum putea însă un evreu să devină medic de circă și proprietarul unei moșii în Kokuino? Pe baza cercetărilor sale, printre altele și în arhiva Sfântului Sinod din Petrograd, biograful ajunge la concluzia că evreilor botezați ortodox le erau deschise toate posibilitățile de carieră: „Sub Nicolae I, în timpul vieții lui A. D. Blank, existau evrei botezați, care ocupau posturi evident mult mai înalte decât acela de medic de circă... Mulți evrei botezați au fost înnoblați și beneficiau de aceleași privilegii ca și aristocrații creștini.” (*Novâi jurnal*, 1951, Nr. 63, Pag. 286–291).

A. D. Blank, bunicul lui Lenin, s-a căsătorit la Petersburg cu Anna Grigorievna Grosskopf, care provenea dintr-o familie germană bogată.

Nenumăratele călătorii în Europa, printre altele la Karlsbad, demonstrează că familia Blank o ducea bine financiar. A. D. a fost mai întâi medic de circă în Isreci, Prefectura Smolensk. După o perioadă petrecută ca medic de circumscripție, a lucrat un timp în spitale, pentru ca apoi să se mute la Perm și ulterior la Zlatoust.

Acolo a devenit inspector medical la spitalul Fabricii de stat de armament. În 1847 își dă demisia, devine consilier de stat la pensie și este înnoblat. Din zestrea soției achiziționează moșia Kokușkno din Prefectura Kazan (ibid., 1961, Nr. 61, Pag. 291–236). Anna Grigorievna, care vorbea stricat rusește, își păstrează credința evanghelică–luterană. În Kokușino își crește cele cinci fete: Anna, Liubov, Sofia, Maria. (mama lui Lenin) și Katerina. Kokușino nu era o mică fermă, cum este descrisă în biografiile oficiale, ci o moșie impunătoare, care până în 1861 era muncită de țărani șerbi.

După moartea timpurie a Annei Grigorievna, responsabilitatea creșterii și educației copiilor o preia sora acesteia, Katerina. Femeie cultivată, aceasta o învață pe Maria să cânte – voce și pian – precum și trei limbi străine (germana, engleza, franceza).

În cronicile oficiale este subliniată mai des proveniența plebeiană a bunicului patern. Acesta însă nu era „țaran șerb“, căci fusese eliberat de tână pentru a se stabili ulterior la Astrahan ca croitor. Numai străbunicul lui Lenin, Vasili Nikitici Ulianov a fost într-adevăr țaran șerb.

Bunicul lui Lenin, Nikolai Vasilievici, era trecut de cincizeci de ani când s-a căsătorit cu fata unui calmuc botezat, cu douăzeci de ani mai tânără ca el. De la bunica sa, Anna Alexeievna Smirnova, a moștenit Lenin înfățișarea sa asiatică. Din această căsătorie târzie s-au născut cinci copii: cei trei băieți, Aleksandr, Vasili și Ilia (tatăl lui Lenin), precum și cele două fete, Maria și Theodosia. Ilia era ultimul născut. Când s-a născut el, tatăl său era trecut de șaiszeci de ani, iar mama avea patruzeci și trei. Curând Nikolai Vasilievici a murit. De acum încolo cel mai mare dintre frați trebuia să se îngrijească de mama și de frații săi. Tânărul Vasili, de șaptesprezece ani s-a îngrijit de familie până la sacrificiu de sine. Cu multă ambiție a urcat pe scara socială, ajungând administratorul cunoscutei firme „Frații Șapoșnikov“ din Astrahan. El l-a trimis pe Ilia la facultate, plătindu-i întreținerea până la terminarea acesteia.

De mare interes este și ramura germano-suedeză a familiei: conform istoricului elvețian L. Haas, familia Grosskopf provenea din Germania de Nord. Străbunicul lui Lenin, J. G. Grosskopf, era reprezentantul firmei germane de comerț „Schade“. Toți strămoșii și rudele ramurii germane provin din marea burghezie. Printre ei se află personalități ca teologul J. Hefer, profesorul *Kaiser*-ului Friedrich al III-lea, E. Curtius și Feldmareșalul *Wehrmacht*-ului lui Hitler, W. Model.

Cam la fel stau lucrurile și cu ramura suedeză. K. F. Estedt era un bijutier bogat din Upsala și furnizor al Curții regelui Gustav al IV-lea Adolf. De asemenea, cei mai mulți strămoși ai ramurii suedeze erau la rândul lor meșteșugari bogați.

Deși Lenin era rus după cultură și limbă, patria nu însemna mare lucru pentru el. Se declara oficial ca rus, însă în realitate era internaționalist și cosmopolit. Revoluție, putere politică și partid însemnau pentru el mai mult decât Patria. În toate acțiunile sale s-a lăsat condus mai degrabă de motive social-politice, decât naționale.

Nu ar fi fost necesar un răspuns atât de amănunțit la întrebarea privind proveniența lui Lenin, dacă Partidul nu s-ar fi folosit și aici de o minciună pentru a ascunde și a spăla din punct de vedere etnic amestecul de naționalități, foarte frecvent în Rusia, din genealogia revoluționarului.

Viața familiei Ulianov, care se mutase în 1869 la Simbirsk,

nu se deosebea în nici un fel de cea a restului populației de mijloc. Vladimir Ilici avea doi frați și trei surori: Anna (născută în 1864), Aleksandr (născut 1866), Olga (1871), Dimitri (1874) și Maria (1878). Un frate și o soră muriseră la naștere. Cei drept, Maria Aleksandrovna nu terminase facultatea, însă era, datorită educației primite de la mătușa ei Katerina, o femeie foarte cultivată.

Despre educația lui Lenin și a fraților săi există o mulțime de cărți, în care apare foarte des o imagine exagerată despre evoluția intelectuală a revoluționarului. Dacă s-ar da crezare unor autori, Lenin era un geniu încă de când a venit pe lume. Vladimir Ulianov era în realitate un copil talentat, care, într-un mediu intelectual, putea crește fără probleme materiale. Familia cumpărase o casă frumoasă în Simbirsk, în care primii trei copii dispuneau de câte o cameră proprie. Aveau o bucătăreasă și o doică, iar pentru celelalte treburi care se iveau erau angajate ajutoare. Ilia Nikolaevici devenise între timp director al Școlii populare. Realizările sale deosebite în domeniul instruirii populare au fost onorate și de către stat. Pe lângă alte decorații, printre care și *Ordinul Stanislav* – clasa I, a primit și titlul de consilier de stat, care era asemănător gradului de general. A fost înnobilit și, prin el, și copiii, printre care și Vladimir Ilici.

Lenin a fost întotdeauna un elev model. Pe vremea aceea nu putea fi încă vorba despre „gândirea revoluționară“.

Feodor Mihailovici Kerenski, directorul gimnaziului și tatăl viitorului prim-ministru al *conducerii provizorii* se exprimă adesea entuziast despre calitățile și ambiția elevului Ulianov.

Laudele excesive din partea părinților și a profesorilor au contribuit la formarea unei anumite aroganțe și a unui sentiment de superioritate vis-à-vis de colegii de aceeași vârstă, la tânărul Lenin.

V.V. Vodovozov un tovarăș de luptă al lui Aleksandr Ulianov, își amintea de o vizită la familia acestuia, după care el „nu voia să intre în contact apropiat cu tânărul Vladimir. Pe el îl deranjau grosolănia polemică și aroganța fără limite a lui Ulianov, căreia i se acorda sprijin, fiind socotit (încă de pe atunci!) un geniu și recunoscându-i-se autoritatea.“ (*Novâi jurnal*, 1961, Nr. 61, Pag. 229).

Concepția despre lume și amprenta politicii se mai aflau încă undeva în fața lui. Dezvoltarea lui ca revoluționar va fi hotărâtor influențată de soarta fratelui său mai mare, Aleksandr.